

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W ZESPOLE SZKÓŁ ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANYCH W KROŚNIE.

Procedury i strategie to narzędzie efektywnego reagowania na trudne lub zaskakujące sytuacje wychowawcze. Szczególny obowiązek reagowania na niepokojące sygnały i zachowania ucznia spoczywa na nauczycielach. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania problemu i podejmowania oddziaływań profilaktycznych (uprzedzających), wychowawczych (interwencyjnych), a czasami także resocjalizacyjnych (naprawczych).

Sytuacja kryzysowa jest to zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania społeczności. Zdarzenia te występują nagle i nieoczekiwanie. Skuteczność działania w kryzysie zależna jest od podziału obowiązków między pracownikami szkoły. W związku z tym szkoła powołuje Szkolny Zespół Kryzysowy. Za kontakty z mediami jest odpowiedzialny dyrektor szkoły.

I. W PRZYPADKU ZAISTNIENIA SYTUACJI KRYZYSOWEJ W SZKOLE DZIAŁANIA PODEJMUJĄ:

1. Dyrektor, wicedyrektor szkoły:

- zatwierdza procedury,
- określi zadania poszczególnych osób w sytuacji kryzysowej
- ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, pozyskuje kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło), w uzasadnionych sytuacjach – powiadamia Policję (997, 112), straż pożarną (998,112), pogotowie ratunkowe (999, 112), po zebraniu informacji o skali kryzysu, podejmuje decyzję o uzyskaniu pomocy z zewnętrznych zasobów(np. Centrum Zarządzania Kryzysowego),
- podejmuje działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi,

2. Pedagog / psycholog:

- współpracuje z Dyrektorem w sytuacji kryzysu
- koordynuje działania związane z pomocą psychologiczną, w tym zgłasza zapotrzebowanie wsparcia w tym zakresie;
- pozostaje w stałym kontakcie z wychowawcami;
- prowadzi ewidencję uczniów, którym należy udzielać pomocy;
- informuje rodziców / opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęca do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą,
- pomaga rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe;
- pomaga pozostałemu personelowi szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe;
- zwraca się po pomoc i interwencję do instytucji, policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego (wg kompetencji służb),
- omawia poszczególne procedury i podejmuje współpracę w ramach innych zespołów szkolnych np. wychowawczego,
- organizuje szkolne formy pomocy i wsparcia (np. udzielanie konsultacji pedagogicznych, zajęć socjoterapeutycznych, in.) oraz współpracuje z placówkami wsparcia ogólnego (Kuratorium Oświaty, PPP, in.)

3. wychowawca/nauczyciel zaangażowany bezpośrednio w sytuację kryzysową

- powiadamia uczniów w klasie i podejmuje temat w dyskusji;
- identyfikuje uczniów potrzebujących porady, pomocy i niezwłocznie zawiadamia o tym psychologa, pedagoga lub specjalistę wspierającego szkołę;
- eskortuje uczniów szczególnie pobudzonych, roztrzęsionych do miejsca udzielania pomocy;
- monitoruje stan uczniów w okresie późniejszym;
- towarzyszy uczniom rannym, chorym;
- angażuje zespół klasowy w konstruktywne lub pożądane formy aktywności (w zależności od rodzaju zdarzenia);
- zmniejsza dolegliwość skutków, w okresie po zdarzeniu;

4. pielęgniarka (jeśli jest dostępna):

- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej;
- zgłasza potrzeby pomocy medycznej (wg oceny zagrożenia życia, zdrowia);
- aranżuje osoby towarzyszące uczniom odwiezionym do szpitali;
- udziela uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent;
- przekazuje lekarzom kluczowe informacje o sytuacji, poszkodowanych;

5. sekretariat szkoły:

- kieruje wszelkie telefony, zapytania do osoby wyznaczonej do kontaktów z mediami;
- zwraca się po pomoc i interwencję do instytucji, policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego (wg potrzeb),
- kieruje służbami interweniującymi do miejsca incydentu, udziela informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji.

II. SCHEMAT ZARZĄDZANIA KRYZYSEM W SZKOLE:

- okres przed kryzysem – działania uprzedzające
- okres kryzysu i bezpośrednio po kryzysie – działania interwencyjne
- później – działania naprawcze.

1. Działania uprzedzające:

- zebranie informacji o skali zjawisk mających wpływ na powstanie kryzysu,
- poznanie dostępnej infrastruktury pomocy,
- poznanie skutecznych i dostępnych form pomocy,
- opracowanie planu kryzysowych działań w tym szczegółowych procedur powiadamiania, ochrony i wsparcia psychicznego,
- praktyczne uzgodnienie form i zasad współpracy z potencjalnymi partnerami –uzgodnienie planów kryzysowych z poszczególnymi służbami (policją, strażą pożarną, wydziałem zarządzania kryzysowego, Centrum Zarządzania Kryzysowego),
- rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadry,
- przeszkolenie i ćwiczenia w zakresie stosowania procedur, działań wynikających z planów kryzysowych,
- “oswajanie” z psychologicznymi konsekwencjami narażenia na stres pourazowy, przekazywanie sugestii co do roli wzajemnej pomocy, pomocy specjalistycznej, ryzyka zachowań, reakcji destrukcyjnych.

2. Działania interwencyjne:

- ochrona, kierowanie, łączenie, działania formalne,
- powiadamianie organów nadrzędnych,
- gromadzenie informacji o zdarzeniu, wstępna diagnoza,
- koordynowanie napływających informacji,
- ustalanie i spisywanie problemów, informowanie,
- koordynowanie i właściwe wykorzystanie oferowanej pomocy, doraźna pomoc psychologiczna.

3. Działania naprawcze:

- koordynacja współpracy z innymi zaangażowanymi w działania instytucjami: ocena potrzeb, ustalenie w jaki sposób zdarzenie wpłynęło na stan psychiczny ludzi (uczniowie, personel, rodzice) i funkcjonowanie szkoły,
- opracowanie programu poradnictwa kryzysowego adresowanego do poszczególnych grup – w tym uczniów i rodziców,
- koordynacja pracy osób zaangażowanych w pomaganie poszkodowanym:
- rozdzielanie zadań,
- monitorowanie stresu, budowanie powiązań,
- gromadzenie i udostępnianie materiałów,
- stałe gromadzenie informacji zwrotnych o efektywności działań kierowanie do specjalistów.

4. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej.

- Dyrektor szkoły może nawiązać współpracę z przedstawicielami mediów.
- Współpracuje z osobami zaangażowanymi w wynikłą w placówce sytuację kryzysową w przygotowywaniu oficjalnych komunikatów dla mediów.
- Dyrektor szkoły wyznacza osobę spośród personelu szkoły, odpowiedzialną za kontakt z dziennikarzami.
- Wyłącznie osoba wyznaczona przez Dyrektora szkoły przekazuje informacje do mediów.
- Dyrektor szkoły wyznacza miejsce, z którego będą udzielane informacje podczas kryzysu.
- Należy zwrócić uwagę, aby dziennikarze otrzymywali informacje od wyznaczonego personelu

(Opracowane na podstawie: Procedury, strategii zarządzania kryzysem w szkole pod red. K. Sarzały)